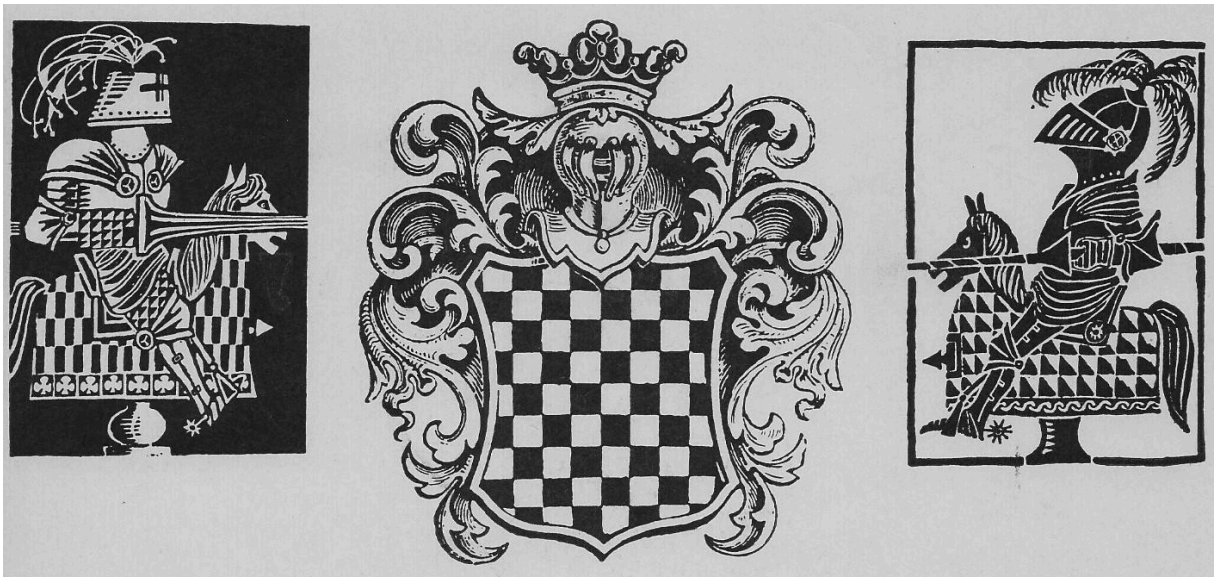

Schaak-Schild-Digitaal

Contact en Informatie

Schaakkring Boris Spassky Schilde

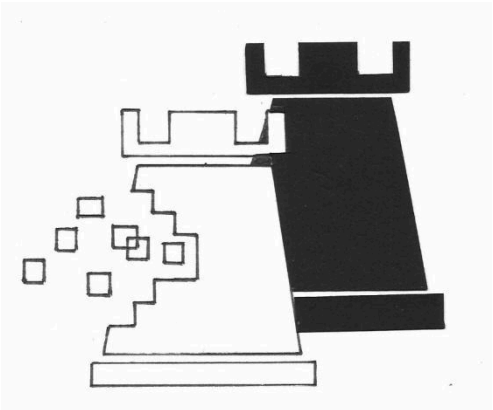

NR. 16 – Maart 2024

INHOUDSTAFEL

Voorwoord
Verslag Open Jeugdtoernooi Brasschaak
Zilveren Toren (deel 1)
Probleemrubriek
Uit de praktijk
Eindspelrubriek
Uit de eigen praktijk
Toemaatje
CK ‘23-24 Heenronde

Tekening: Walter

Voorwoord

Lentegevoel

“Daar is de lente, daar is de zon,

Bijna, maar ik denk dat ze weldra zal komen.

De Fallus Impudicus staat al in bloei,

En de blaadjes krijgen bomen.

M’n vrouw en m’n kat zijn allebei krols,

Het valt me moeilijk ze rustig te houden,

Ik zal binnenkort weer een heleboel nesten moeten bouwen,

Want daar is de lente …”

Zo verwoordde Jan De Wilde in de woelige zeventiger jaren op zijn eigen typisch absurde manier het lentegevoel.
In de bonsai-collectie verwoordt een van m’n allerkleinste exemplaren, een Japanse esdoorn van amper 14 cm groot, ook het lentegevoel, maar dan zonder woorden. De kleine bonsais noemt men “shohin”, en dit exemplaar heb ik zelf enkele jaren geleden gestekt. Het is een Acer Palmatum “Little Princess” voor wie het interesseert …

Onze jeugd zorgt ook voor een lentegevoel. Intussen hebben we een 25-tal enthousiaste jeugdspelers. Op zaterdag 24 februari namen er 6 jeugdleden deel aan het Open Jeugdtoernooi in Brasschaat. Verderop in deze aflevering vinden jullie meer info.

Na jaren afwezigheid nemen we terug deel aan het Zilveren Torentoernooi, ook dat geeft een zeker lentegevoel. Ook hierover vinden jullie verderop een artikel.

En onze club zelf? Heerst daar een lentegevoel? Het clubkampioenschap loopt vlot, dank zij de attente opvolging van toernooileider Stijn. Maar voor HB en RAT wordt niet of nauwelijks gespeeld. De meeste leden komen enkel om voor het CK te spelen. Dat is uiteraard hun volle recht! Maar hoe kunnen we ervoor zorgen dat er ook buiten het clubkampioenschap geschaakt wordt? Is dit ook in andere clubs een probleem?

Zoals ik al meermaals aangaf zal er in de nabije toekomst moeten nagedacht worden over en gewerkt worden aan een nieuw lentegevoel, een verjonging, een herstart …
Daarvoor vragen we nogmaals dringend ideeën en steun. Al wie interesse heeft is welkom om te helpen!

Lucas

Verslag Open Jeugdtoernooi Brasschaak

Zes van onze jeugdspelers namen deel aan deze prestigieuze schaakgebeurtenis. Vooreerst onze welgemeende proficiat aan Brasschaak met deze enorme organisatie! Een bewonderenswaardige promotie voor het jeugdschaken!

Hoe deden onze BSS-telgen het?

In de categorie -8 behaalde onze jongste deelnemer Jack een zeer verdienstelijke 5/9. Proficiat Jack!

Jack

In de -10 scoorde Lewis (kleinzoon van Walter) 3,5/9. Met wat geluk had dit evengoed meer kunnen zijn... Knap Lewis!

Lewis

Bij de -12 speelden Viktor, Luke en Quinten.

Viktor (achter-,achter-, kleinzoon van Hendrik Baelen, de stichter van onze club...) en Luke behaalden allebei 4/7. Uiteindelijk een zeer behoorlijk resultaat!

Quinten was wat ontgoocheld met 2,5/7, maar heeft zeker niet slecht gespeeld. Ervaring opdoen en al eens op je donder krijgen behoren nu eenmaal tot de realiteiten van het schaken.
Bovendien is bij schaken, net als bij andere sporten, de vorm van de dag dikwijls doorslaggevend. Er zijn dagen dat alles lukt, en er zijn dagen dat het wat moeilijker gaat.

De moed niet laten zakken, Quinten, volgende keer krijg je weer nieuwe kansen.

Quinten & Victor

Lucas

Luke

Bij de -16 werd Nolan “voor de leeuwen geworpen”. Hij behaalde 1/7. Nolan speelt nog niet lang in onze club en komt uiteraard nog veel ervaring te kort. Het is bijzonder knap dat hij de uitdaging is aangegaan en tot het einde heeft volgehouden. Ongetwijfeld een hele ervaring en zeker een stimulans om er mee door te gaan. Veel respect en bewondering voor de manier waarop je hiermee omgaat, Nolan!

Nolan

Lucas

Zilveren Toren (deel 1)

Dit seizoen spelen we voor het eerst sinds enkele jaren weer in het Zilveren Toren-Toernooi, ook bekend als “ZT”.

De wilde plannen om weer deel te nemen werden gesmeed tijdens onze BBQ in september, bij het blije weerzien van enkele oude bekenden.

Voor wie het format niet kent: ZT is een ploegentoernooi dat georganiseerd wordt door de Schaakliga Antwerpen waarin ploegen van 4 (of 6 in de hogere reeksen) spelers over 9 rondes afwisselend “thuis” & “uit” spelen, gespreid van januari tot maart. Hierbij wordt de wedstrijd telkens gespeeld op de clubavond van de thuisploeg.

We hebben 6 spelers afgevaardigd als vaste ploeg, waarvan telkens 4 spelers worden opgesteld: Maarten, Paul K, Paul J, Sigri, Michel & Pieter verdedigen onze kleuren. Op 2 rondes van het einde lijkt onze eerste plaats verzekerd!

We lezen hieronder nog enkele matchverslagen van ploegkapitein Paul K.

Vrijdag 19 januari - uit tegen Beveren 3

Op de club BBQ in september ontstond een spontaan idee bij enkele door zon en wijn overmoedige schakers in rust. "Zullen we misschien een ploegske samenstellen voor de Zilveren Toren?" Het bleef niet bij een wild idee. Michel, Maarten, Sigri, Pieter en twee Paulen hadden ook toen de alcohol was uitgewerkt nog zin. En dus schreef wedstrijdleider Stijn BSS in...

Zo kon het dat roestige schildknapen Sigri, Pieter en Paul K samen met goed getrainde veelspeler Paul J op vrijdagavond iets voor 8 in het clublokaal van Beveren stonden voor ronde 1 van het toernooi.

We spelen nu in de vierde reeks van de Zilveren Toren omdat we na enkele jaren afwezigheid terug onderaan de ladder moeten starten. Zo waren we op papier een stuk sterker dan de tegenstanders. Toch was het de vraag of het in de praktijk ook zo zou zijn. Gelukkig bleek het gebrek aan routine niet al te veel problemen op te leveren.

Op bord 1 kreeg teamkapitein Paul K een rap en agressief spelende tegenstander tegen, maar deze vergat te rokeren en raakte met de koning midden op het bord verstrikt in een veelvoud aan penningen wat uiteindelijk materiaal kostte. Uw verslaggever bewees zeker roestig te zijn, want miste een makkelijke mat in 2, maar het eerste punt was snel binnen.

Pieter was niet lang daarna ook klaar. Hij bemachtigde op bord 4 met een 'Franse truc' een stuk in zijn goed voorbereide opening, ruilde wat stukken af, won nog wat meer materiaal, en kon zo ook zijn terugkeer achter het bord al vrij vroeg gaan vieren met een welverdiende pint.

De uit China getransfereerde Ding Sigri speelde op het derde bord tegen een jonge kerel die pas 9 maanden speelde, maar die het spel al verrassend goed onder de knie had. In het middenspel bouwde Sigri de druk echter mooi op, en zo kon hij na materiaalwinst als derde een vol punt noteren voor Schilde.

Ondertussen was Paul J op bord 2 verzeild in een remiseachtig eindspel met een wat onmachtige loper tegen paard, maar dan wel met een pion meer. De vraag waarom Paul zo lang bezig was terwijl hij normaal redelijk rap speelt werd beantwoord toen zijn tegenstander door de vlag ging in een moeilijke maar volgens de computer gelijke positie. Wijze les, in ZT is er geen 30 minuten extra na zet 40! Iets dat de tegenstander wel verwacht had.

Een mooie 0-4 overwinning dus en een goed begin van het BSS Zilveren Toren seizoen van 2024! Volgende afspraak... aanstaande dinsdag tegen Deurne 2.

<u>Dinsdag 23 januari - thuis tegen Deurne 2</u>

Is het er wel warm genoeg en wat is de prijs die penningmeester Mich heeft gehangen aan een cola (om goed te schaken) of een Karmeliet (om goed te vieren). Dat waren zoal de vragen voor de eerste thuiswedstrijd van ons Zilveren Toren ploegje. Althans, van de spelers die al even niet op de club waren. Uiteraard viel het allemaal mee en waren we snel gewend, en we deden er alles aan om de boel goed te laten verlopen. Het was bijzonder om te zien dat wedstrijdleider Stijn halverwege de avond naar de avondwinkel vertrok om koffiemelk te halen voor mijn tegenstander. Alle elementen waren dus aanwezig voor een goede Zilveren Toren avond. Een lekker warm lokaal, borden, stukken en klokken, vier gemotiveerde spelers en koffie met melk! Van dienst waren ditmaal penningmeester Mich op bord 4, ongezien ervaren Paul J op bord 3, roestige schaker Paul K op bord 2 en goed getrainde maar ook de laatste tijd amper achter het bord te bewonderen Maarten op bord 1.

Tegenstander van de avond was Deurne 2. Ook zij hadden met 4-0 gewonnen in de eerste ronde en zouden een vrij pittige ploeg op ons af kunnen sturen. In de praktijk bleek dat enigszins mee te vallen, maar - hoewel het eindresultaat anders doet vermoeden - heel eenvoudig was het eigenlijk niet!

De partij van Michel was het eerste gedaan. Het spel ging gelijk op, maar door een fout van de tegenstander kreeg Mich ineens een mataanval die de tegenstander na een volgend klein foutje onmiddellijk de dame kostte. Op dat moment stond Paul J glad verloren, dus het punt was welkom.

Paul K was ondertussen, al zegt uw verslaggever het zelf, redelijk bezig. Na een rustige opening rokeerde de koning van zijn tegenstander naar een kant waar hij door de zwarte stukken aangevallen kon worden en mat was onvermijdbaar op zet 20.

Op bord drie rommelde Paul J ondertussen rustig door. Het werd duidelijk dat het zomaar mogelijk was dat zijn tegenstander zich nog de kaas van het brood zou laten eten. Beetje bij beetje klom Paul uit zijn zelf gegraven dal om vervolgens zijn tegenstander na een onoplettendheid aan te vallen op de onderste rij met onvoorkoombaar mat tot gevolg.

Tijd voor een viering aan de bar, maar we moesten nog wat stil zijn voor Maarten die een stevige kluif had aan zijn tegenstander. De partij ging lange tijd gelijk op, en Maarten had duidelijk zijn hoop gevestigd op het eindspel. Maar alhoewel hij de koning van zijn tegenstander had afgesloten van de actie, bleek het moeilijk om het eindspel van T+L tegen T+P en beide pionnen te winnen. Uiteindelijk wist Maarten door het opgeven van de kwaliteit een kansrijk eindspel te behalen. En omdat de tegenstander in gezamenlijke tijdnood de juiste verdediging niet vond was ook het vierde Schilds punt een feit.

Drie euro voor de penningmeester in ruil voor een met liefde door Walter ingeschonken Karmeliet - dat was tenslotte een mooi einde van een aangename schaakavond!

Volgende afspraak - volgende week vrijdag uit tegen Burcht 2.

Verdere informatie, uitslagen & standen zijn te vinden op de website van de Zilveren Toren.

Paul K & Pieter

Probleemrubriek

Eerst geven we de oplossingen van de januari-opgaven.

1. 2# IVDM

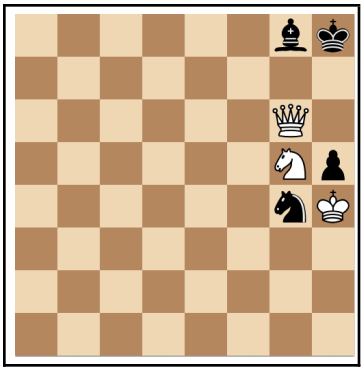

(3+4)

2. 2# IVDM & Louis Tryssesoone

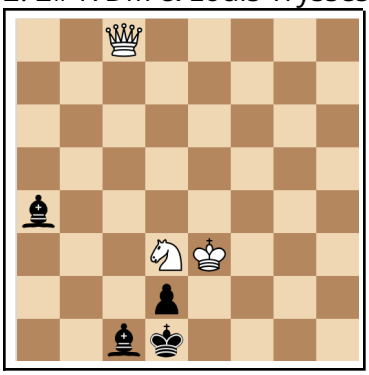

(3+4)

3. 2# IVDM

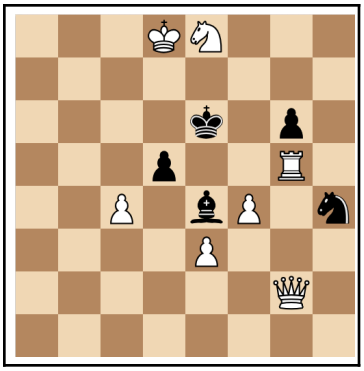

(7+5)

1. Ignaas Vandemeulebroucke *25e POPS 10.05.1997*

1.Kxh5 tempo.
1…Lf7 2.PxLf7 mat. De WD is gepend en dus is 2.Dh7 onmogelijk.
1…Lh7 2.DxLh7 mat.
1…L elders 2.Dh7 mat.
1…Pf6+ 2.DxPf6 mat.

2. Ignaas Vandemeulebroucke i.s.m. Louis Tryssesoone *25e POPS 10.05.1997*

1.Dc4 dreigt 2.DxLa4 mat.
1…Lb3 2.DxLb3 mat.
1…Lc2 2.Dg4 mat.
1…La-elders 2.Db3 mat.

3. Ignaas Vandemeulebroucke *14e POPS 23.05.1986*

1.Tf5! dreigt 2.Tf6 mat.
1…KxTf5 2.Dh3 mat.
1…LxTf5 2.Dxd5 mat.
1…PxTf5 2.Dxg6 mat.
1…gxTf5 2.Dg8 mat.

Een viervoudig Torenoffer. Deze vier varianten vormen het thematische deel van de oplossing.
Er is ook nog 1…dxc4 2.DxLe4 mat en dat is dus niet-thematisch, maar het is wel een mooie variant.

Oplossingen van de drie tweezetten werden ingestuurd door Jurgen en Lucas en beide hadden niet alleen de sleutels volledig juist, maar gaven ook alle varianten. We begroeten Walter Przybylowski als nieuwe oplosser. Ook Walter loste alle sleutelzetten perfect op. Proficiat.

En nu de drie nieuwe opgaven voor maart. Ze zijn opnieuw alle drie van Robert Lincoln. De drie miniatuurtjes vormen een drieling: d.w.z. dat ze telkens van elkaar verschillen door een kleine wijziging in de stand. Deze keer is dat pion b7, c7 of b2. Deze kleine wijziging leidt echter tot een verschillende oplossing. Merkwaardig.

1. 2# Robert Lincoln

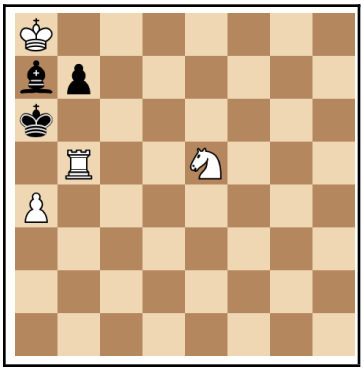

(4+3)

2. 2# Robert Lincoln

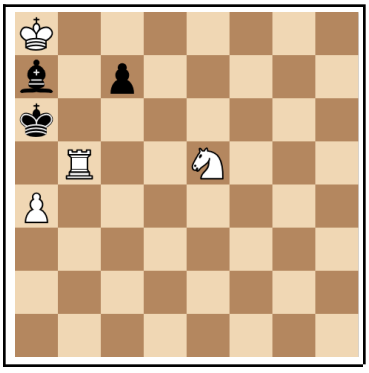

(4+3)

3. 2# Robert Lincoln

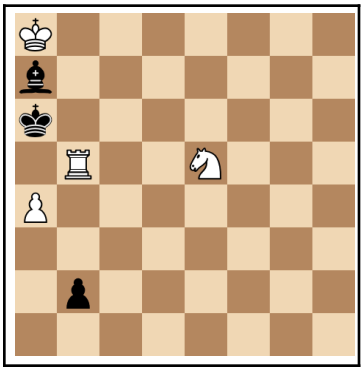

(4+3)

Ik wens je veel oplosplezier.
Insturen ten laatste op 5 april 2024 naar edward.stoffelen@skynet.be.

Het oplossen van schaakproblemen

Daar het matzetten van de zwarte koning het directe doel van wit is, wordt allereerst op de bewegingsvrijheid van die koning gelet. Zijn er geen velden, waar hij heen kan, dan staat hij pat. Kan hij echter sommige velden wel betreden, dan heten we dat vluchtvelden. Bij de matzet moeten wij die velden dus bestrijken. Het zien van die vluchtvelden, de standanalyse, is dus een eerste vereiste voor het oplossen van het schaakprobleem. Bij het bedenken van een schaakprobleem geldt de wet van de economie. Ieder stuk moet een functie hebben. Bij wit om het matzetten te bereiken, bij zwart om dat proberen te verhinderen. Dat betekent ook dat men geen dame mag gebruiken, als een toren volstaat. De stand bevat dus voor de oplosser waardevolle aanwijzingen. Kijken we nu naar een voorbeeld: een tweezet van William Greenwood van 1880 in de Leeds Mercury. Aangezien voor het matzetten minimaal drie stukken nodig zijn, kan het moeilijk eenvoudiger om nog een volwaardig probleem te vormen.

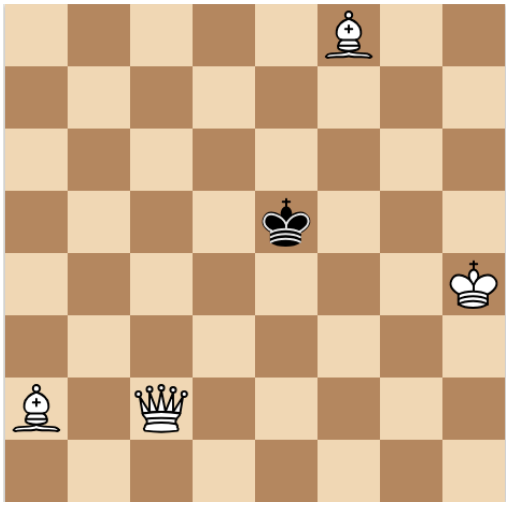

(3+1)

We kijken dus eerst naar Ke5. Die heeft drie vluchtvelden; d4, f4 en f6. Betreedt hij die, dan blijken er geen matzetten voorhanden te zijn. Er zijn twee wegen open: we nemen met de sleutelzet vluchtvelden weg, of we zorgen voor een matzet. Met 1.Df2 nemen we de drie vluchtvelden weg, maar na 1...Ke4 (een nieuw vluchtveld) is er geen matzet te vinden. Spelen we 1.Dc4 om na 1...Kf6 mat te zetten met 2.De6, dan stuiten we op 1...Kf5! En weer geen matzet. Dan maar de andere weg bewandelen. We zetten de ZK op d4 en zoeken naar een matbeeld na twee witte zetten. Na enig zoeken blijkt dat te lukken met Lb1 en Dc5. De sleutelzet zou dus 1.Lb1 zijn (geeft nog twee vluchtvelden bij, d5 en e6!) en de matzet Dc5. We gaan nu de zwarte zetmogelijkheden bekijken en inderdaad zwart loopt steeds mat. We noemen dat de varianten.

```
1…Kd4 2.Dc5 mat. ) A
1…Kd5 2.De4 mat. ) B
1…Ke6 2.Df5 mat. ) C
1…Kf4 2.De4 mat.
1…Kf6 2.Df5 mat.
```

De matzetten B en C zijn met hetzelfde materiaal opgebouwd. We noemen dat echo-matten. Als de matzetten, zoals hier A en B, met verwisselde kleuren voorkomen, dan spreken we van cameleon-echo's. En om deze effectvolle inhoud was het de componist te doen.

Ward Stoffelen

Uit de praktijk

In deze aflevering nog eens een lading partijfragmenten van Boris Spassky.

1.

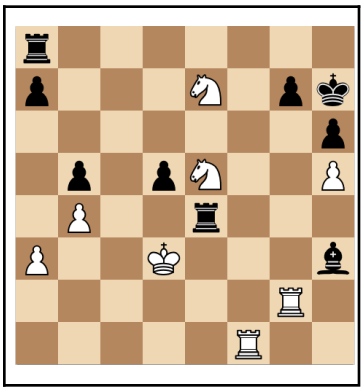

(8+9) Wit aan zet

2.

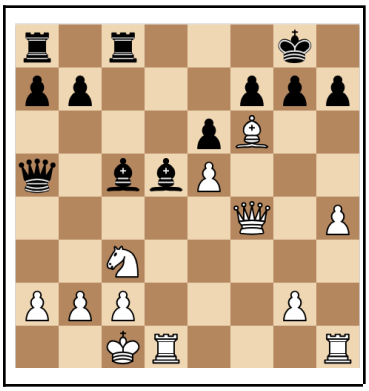

(12+12) Wit aan zet

3.

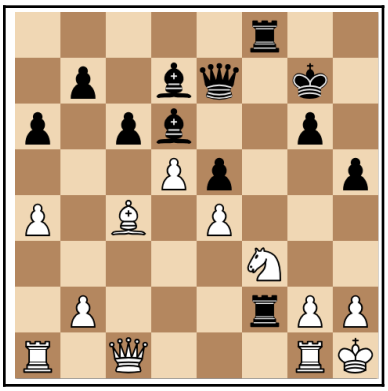

(12+12) **Zwart** aan zet

Partijstelling 1
In de partij Spassky-Joessoepow (Belfort 1988) had Spassky het voordeel van een stuk tegen twee pionnen, maar Joessoepow dreigde zowel TxPe5 als LxTg2 en dus moest Spassky materiaal inleveren. Hoe loste Spassky dat probleem op? Dat is vrij gemakkelijk te zien.

Partijstelling 2
In de partij Spassky-Korenskij (Tsjigorin herdenkingstornooi Sotsji 1973) zag Korenkij in dat hij loper f6 niet mocht nemen en speelde 17...Tfc8 en bereikte zo de bovenstaande partijstelling. Na 18.Dg5 g6 19.Dh6 Lf8 komt wit niet verder. Toch lukte het Spassky om beslissend voordeel te halen. Het begin is niet zo moeilijk te vinden, maar de afwikkeling loopt veel zetten uit. Zou Spassky zo ver gekeken hebben?

Partijstelling 3
Deze stelling kwam op het bord tijdens de schaakolympiade 1970 in Siegen. De Griek Vizantiadis met wit bracht zijn paard naar f3 met de bedoeling het te spelen via g5 naar e6. Maar Spassky wikkelde onmiddellijk en beslissend af naar winst. De oplossing is weer niet zo moeilijk te vinden.

De oplossingen vind je wat verder.

Oplossingen

1. Spassky loste dat probleem op met het verrassend krachtige **39.Txg7+!** Joessoepow overschreed hier zijn bedenktijd, maar mat is niet te vermijden. Zowel **1…KxTg7 40.Tf7+ Kh8 41.P5g6** als **39…Kh8 40.Th7+ KxTh7 41.Tf7+ Kh8 42.P5g6** leiden tot mat.

Artur Joessoepow was een te duchten tegenstander, want hij stond toen op het toppunt van zijn kunnen. In zijn indrukwekkende schaakcarrière slaagde hij er driemaal in om de halve finale van het WK-kandidatentornooi te halen. Daar ging hij wel driemaal ten onder, in 1986 tegen Andrej Sokolow, in 1989 tegen Anatolij Karpow en in 1992 tegen Jan Timman, die toen terecht als een der beste topspelers gold.
In 1990 werd Joessoepow in Moskou overvallen en levensgevaarlijk verwond. Hij emigreerde toen naar Duitsland en verkreeg in 1996 het Duitse staatsburgerschap. Hij speelde tussen 1994 en 2006 vijfmaal mee in het Duitse Olympiadeteam. Daarna werd Joessoepow een gewaardeerde trainer/coach, maar verwierf voornamelijk bekendheid door de publicatie van een serie van liefst negen boeken.

Build up your chess	1.The fundamentals	2.Beyond the basics	3.Mastery
Boost your chess	1.The fundamentals	2.Beyond the basics	3.Mastery
Chess evolution	1.The fundamentals	2.Beyond the basics	3.Mastery

2. Zoals in de vorige stelling offerde Spassky op g7, deze maal zijn loper. **18.Lxg7! KxLg7 19.Df6+ Kf8 20.Thf1 Tc7 21.Pxd5+ exPd5 22.e6 Dxa2 23.e7+!** Zou Boris hier al het mat in twaalf zetten gezien hebben? **23…Kg8 24.Dxf7+ Kh8 25.e8=D+ TxDe8 26.DxTe8+ Kg7 27.De5+ Kg8 28.Dg5+**. In deze stelling gaf zwart op omdat de mataanval niet kan afgeweerd worden. **28…Kh8 29.Dd8+ Kg7 30.DxTc7+ Kg8 31.Df7+ Kh8 32.De8+ Kg7 33.Tf7+ Kh6 34.De6+ Kh5 35 Txh7 mat.**
Het is begrijpelijk dat zwart zijn koning niet op de g-lijn laat: 19…Kg8 20.Th3 Dd8 21.Tg3+ Kf8 22.Dh6+ Ke7 23.Tg7 Df8 24.Pxd5 exPd5 25.Df6+ Ke8 26.e6 Tc7 27.Txh7 Te7 28.exf7 (dit is sterker dan 28.Th8 Txe6 ±) 28…Txf7 29.Dg6 en door de dreiging 30.Te1+ Le7 31.Tf1 valt Tf7 en ook 29…De7 helpt niet wegens 30, Th8+ Kd7 31.TxTa8 en de stelling is hopeloos.
Na 18.Lxg7 komt wit ook na het tegenoffer 18…Le3+ in het voordeel. 19.DxLe3 TxPc3 20.bxTc3 Da3+ 21.Kd2 KxLg7 22.Dg5+ Kf8 23.Th3 en wit wint.

De Rus Walerij Kerenskij (1940-1990, slechts 49 jaar oud) won in 1973 het RSFSR-kampioenschap met 10 op 15 punten. (RSFSR staat voor Socialistische federale republiek van de Sovjet-Rusland). Na het Sovjet-Russische kampioenschap is dat het belangrijkste Russische kampioenschap en het kende veel bekende winnaars, zoals Tsjigorin (3 x), Rubinstein (3 x), Aljechin, Boleslawskij, Rachid Nezjmetdinow (5 x), Krogius, Poloegaewskij, Karpow, Chalifman, Kasparow, Morozewitsj, Grisjtsjoek, Nepomniatsji, enz., maar ook veel minder bekende goden, zoals Kerenskij. Sinds 1994 won Peter Swidler het liefst acht maal, de laatste keer in 2017.

3. Spassky speelde **27…T8xPf3!** En wit gaf dadelijk op. Er dreigde inderdaad een ondekbaar mat: **28.gxTh3 Txh2+ 29.KxTh2 Dh4+ 30.Kg2 Lh3+ 31 Kh1/2 Lf1** mat.

De Roemeens/Griekse Lazaros Vizantiadis, geboren in 1938, is sinds 1968 een IM, met een Elo van ca 2250.
Voor het overige is er niets over hem te vinden.

Ward Stoffelen

Eindspelrubriek

Drie eindspelen van het WK Rapid en Blitz 2021.

Zo kan je op pat spelen!

Als wij een blitzpartij spelen maken we door de band nog meer zwakke tot verkeerde zetten dan in een gewone bordpartij. Bij het naspelen van blitzpartijen van grootmeesters valt het mij telkens op hoe weinig keren dat gebeurt. Integendeel, vaak zien we onvoorstelbaar veel heel mooie combinaties of eindspelafwikkelingen. Maar toch. De beperkte denktijd leidt soms tot onverwachte wendingen. We tonen je hier drie eindspelen waarin de speler met de minder goede stelling er toch in slaagt remise af te dwingen door op pat te spelen. Blijkbaar wordt daar te weinig rekening mee gehouden. Ze kwamen alle drie op het bord tijdens het WK Rapid en Blitz in 2021 te Warschau.

We beginnen met twee dames: Polina Sjoewalowa en E. Pawlidze.

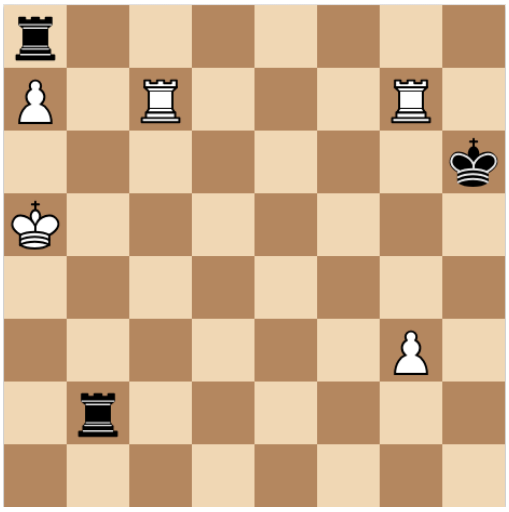

(5+3) Wit aan zet

89.g4 ? Txa7+ 90.TxTa7+ Tb5+ 91.Ka4 Tb4+ 92.Ka3 Tb3+ 93.Ka2 Tb2+ 94.Ka3 Tb3+ 95.KxTb3 en zwart staat PAT!

Een te onthouden reddingsoperatie.

Nu over naar Aleksej Dreew tegen Michail Demidow.

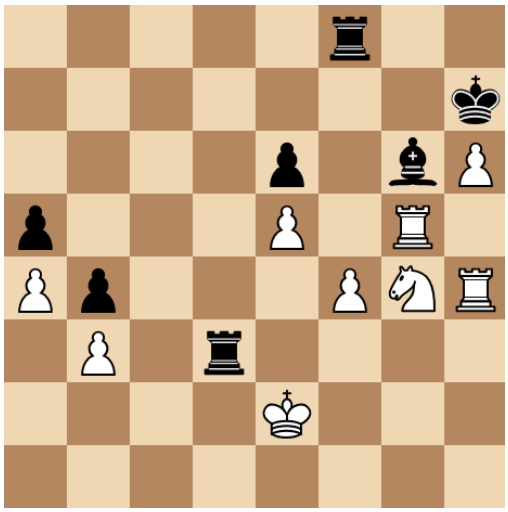

(9+7) Zwart aan zet

De dreiging 46.Pf6+ Kg8 en 47.TxLg6 ziet er niet zo best uit voor zwart.
45...Tfd8 blijkt achteraf gezien een sterke zet.
Wat blijkt ? Na **45…Tfd8 46.Pf6+ Kh8 47.TxLg6** zou zwart pat staan als de beide zwarte torens van het bord gaan. Dus hetzelfde motief als in voorgaande partij. Dat de zeer ervaren Dreew dat niet onderkende is verwonderlijk. De zet 47.TxLg6 verdient dus een vraagteken, juist omdat 45…Tfd8 zo knap gevonden was.
De enige juiste en vooruitziende zet was 47.Th1 !
47…Te3+!! Wit krijgt nu af te rekenen met twee dolle torens.
48.Kf2 Td2+ 49.KxTe3 Td3+ 50Ke4 Td4+ 51.Kf3 Td3+ 52.Kf2 Td2+ 53.Kg3 Td3+ 54.Kh2 Th3+ Kg1 Tg3+ 56.Kf2 Tf3+ 57.Ke2 Te3+ 58.Kd2 Td3+ 59.Ke1 Te3+ 60.Kf1 Tf3+ 61.Kg1 Tg3+ 62.KxTg3 PAT!

Waarom Dreew zo lang bleef voortspelen, lijkt onbegrijpelijk. Kon hij zich niet neerleggen bij de onverwachte puntendeling, of hoopte hij op tijdsoverschrijding van zijn opponent ?

De laatste partij gaat tussen Jan-Krzysztof Duda en Iwan Tsjeparinow.

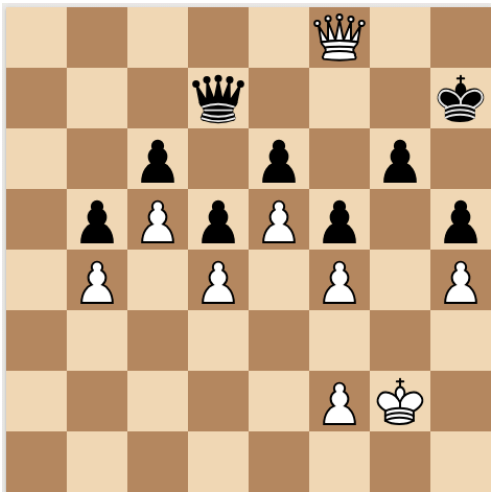

(9+9) Zwart aan zet

De zwarte stelling ziet er benard uit. 37.Kd6! ziet er beslissend uit.
36…Da7!! 37.De8 Da1 38.Df7+ Kh8 39.Dxg6 Dg1+!! 40.KxDg1 PAT!

Na 38.Dxe6 kan volgen 38..Dd1! 39.Df7+ Kh6 en wit kan niet ontsnappen aan eeuwig schaak.

Ward Stoffelen

Uit de eigen praktijk

Als clubkampioen van het afgelopen jaar ben je steeds de grote favoriet voor het volgende seizoen, dat spreekt voor zich. Als die persoon dan toch eens een partij verliest, zijn we er als de kippen bij om ons vergrootglas boven te halen, en na te gaan hoe die tegenstander dat voor elkaar heeft weten te krijgen. Hoofdrolspelers in dit verhaal zijn resp. Guy Baete met de witte stukken en Raf Windey met de zwarte exemplaren die elkaar op 9 januari 2024 bekampten tijdens de eerste speeldag van het nieuwe kalenderjaar.

Om geen potentieel geheime openingsvoorbereiding prijs te geven, pikken we in na zet 19 van zwart (diagram 1). De computer (Stockfish 16) geeft zwart hier reeds een zeker voordeel (-1.2) na enkele onzorgvuldigheden van wit. Hoewel het materiaal nog gelijk is, lijkt dat verschil voornamelijk verklaard te kunnen worden door de ruimte die zwart reeds ingenomen heeft, maar vooral door de stevige grip op het centrum waar quasi alle stukken toe bijdragen.

Met **20. gxf4??** begaat wit een eerste blunder volgens de computer. Na **20… exf4 21. Te4 f3** begint de druk op de koningsvleugel namelijk duchtig toe te nemen met een mooie open diagonaal voor de zwarte dame. (Op dat moment geeft de computer trouwens een stukoffer als beste voortzetting voor wit met 22. Pxg6 Kxg6 23. Lxh6. Dit is geen dubbeloffer, want na 23… Lxh6 kan de loper eenvoudig terug worden gewonnen met 24. Te6+.) De partij ging verder met **22. Lf4 Dd7 23. Kh1 Pd4 24. De3 Dh3** en we zien de zwarte dame inderdaad haar weg vinden richting de witte koning. De computerevaluatie geeft ondertussen stevig voordeel voor zwart (-4.2).

Op dat moment besloot wit, misschien aanvoelend dat de zaken niet helemaal aan het lopen waren zoals de bedoeling was, dat het nu wel tijd was voor een stukoffer met **25. Lxh6?!**, waar de computer toch extra vraagtekens bij heeft (diagram 2).

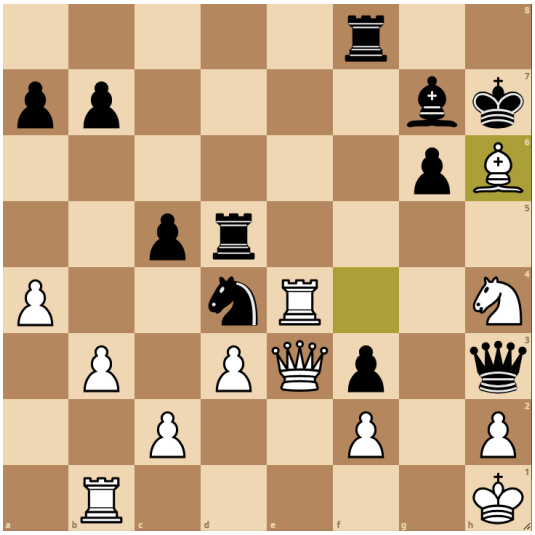

Zwart antwoordde hier heel natuurlijk met **25… Lxh6**, maar dat was niet de meest nauwkeurige zet. Beter was de tussenzet 25… Pxc2! (met een aanval op de dame) 26. Dc1 Lxh6. (Opmerkelijk: na de logische 27. Dxc2?? staat er dan zowaar mat in 8 voor zwart op het bord!) **26. Te7+ Lg7 27. De4** is het logische vervolg, waarna zwart had moeten antwoorden met 27… Pf5 (of eventueel Td6 of Tf6) om het grote voordeel te behouden. Echter, **27… Rg5??** verscheen op het bord, waarna de computer 0.0 als evaluatie geeft: alles te herdoen dus, aangezien wit het geofferde stuk terugwint na **28. Txg7+ Kxg7 29. De7+ Tf7 30. Dxg5**, iets wat een speler als Guy natuurlijk niet mist.

Op naar remise denkt de computer dan, hoewel wit nu zelfs een pion voor staat, maar niets is minder waar. Enkele mindere zetten van wit later, gevolgd door telkens het beste antwoord van zwart, geeft de computer namelijk opnieuw een voordeel van -4 aan voor zwart: **30… Tf6 31. Te1?! Pe2 32. c3? De6 33. De3?** (diagram 3).

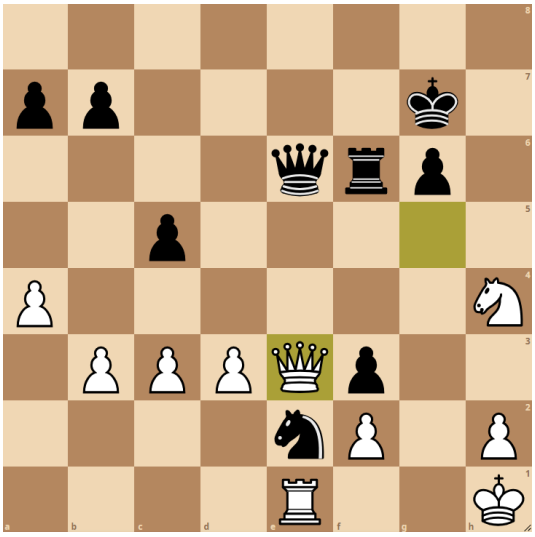

Zwart blijft de juiste zetten vinden door oa de dames af te ruilen en agressief te blijven spelen met de pionnen: **33… Dxe3 34. fxe3 f2 35. Tf1 g5 36. Pg2 Pxc3** en zwart heeft de pion teruggewonnen. Het materiaal is weliswaar terug gelijk, en wit heeft een vrijpion op de e-lijn, maar dat weegt niet op tegen de witte koning die geen kant uit kan en de uitermate sterke zwarte pion op f2.

"De geschiedenis herhaalt zich niet", hoort men vaak zeggen, maar dat blijkt niet helemaal accuraat. Voor een tweede maal in de partij gooit Raf zijn grote voordeel te grabbel. Na **37. h4** (wat ademruimte voor de koning geeft) moest het paard namelijk terugkeren op zijn stappen naar e2 om de aanval op de koningsvleugel verder te ondersteunen. **37… gxh4??** brengt de evaluatie echter weer helemaal in balans. Uiteraard niet met 38. Pxh4, dat spreekt voor zich. Wel correct was **38. Pf4** waardoor de verdediging van de toren op de f2-pion afgesneden wordt (diagram 4).

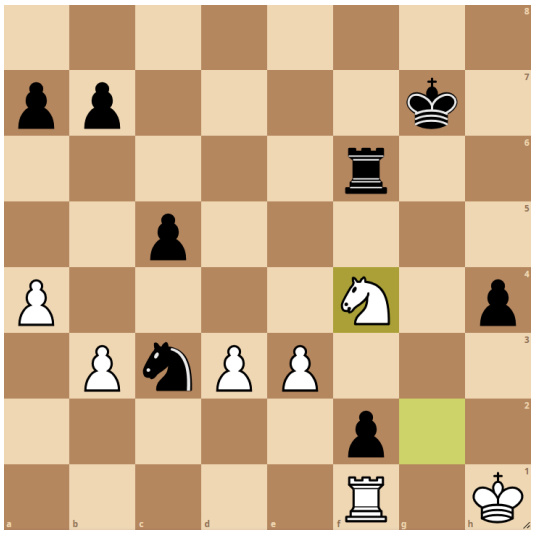

Er worden nog wat pionnen afgeruild na **38… Tb6 39. Txf2 Txb3**, en na **40. Pe6+ Kg6 41. Kh2 b6 42. Kh3 Pd5** en 30 minuten op beide klokken extra (wat vooral voor wit

welgekomen was) beoordeelt de computer opnieuw dat de situatie precies gelijk is voor beide spelers. (Merk op dat beide spelers een pion hadden kunnen nemen, wit met 41. Pxc5 en zwart (omdat wit dat niet deed) met 41... Pxa4, maar dat geen van beide klaarblijkelijk een risico wou nemen om op een counter te lopen.)

Beide spelers leken nu echt wel op remise af te stevenen nadat er nog wat pionnen van het bord vlogen met **43. e4 Pb4 44. Tf3 c4 45. Kxh4 Pxd3** (diagram 5). Achteraf blijkt op dit moment echter dat er voor wit maar één voortzetting is die de balans in evenwicht houdt, namelijk 46. Pf8+. Na 46... Kh6 volgt mat in 2 voor wit (oefening voor thuis), dus zwart kan niet anders dan te antwoorden met 46... Kg7, waarna wit niet anders kan dan terug 47. Pe6+ te spelen (want na 47. Pd7?? heb je natuurlijk 47... Pc5!! met een aftrekaanval op de witte toren).

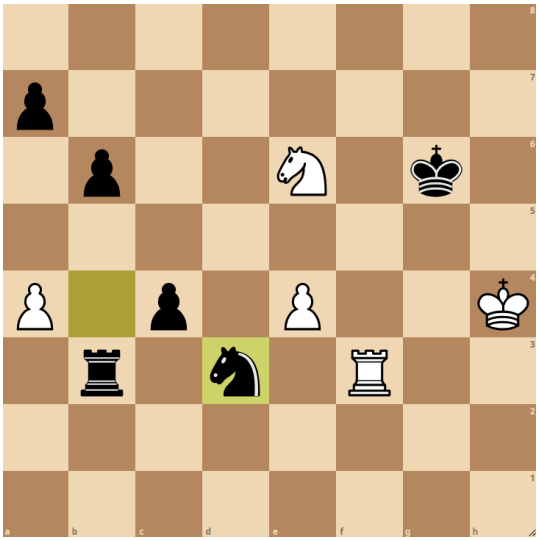

Guy koos hier echter voor een aanval op de zwarte toren in plaats van op diens koning met **46. Pd4??**, waarmee het begin van het einde werd ingezet. Na **46... Tb1 47. Pb5 a6?** (beter was 47... Th1+ 48. Kg3 Tg1+ 49. Kh3 Ta1 om de a-pion te proberen winnen, al is dat volgens de computer nog steeds geen sinecure) **48. Pc7??** en een prachtig paardoffer met **48... c3!!** blijkt de c-pion onhoudbaar (diagram 6)!

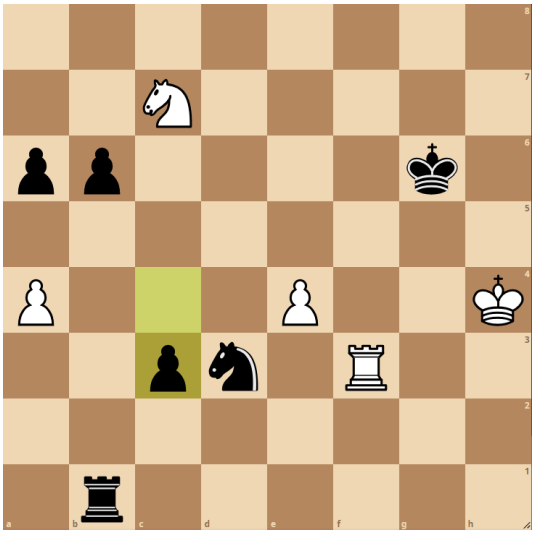

Het witte paard is te ver van de actie afgedwaald (48. Pa3 was dus de betere optie geweest) en kan niet meer tijdig komen assisteren in het voorkomen van de promotie. Er zat voor wit met andere woorden niets anders op dan de toren op te geven: **49 Txd3 c2 50. Td6+ Kf7 51. Tc6 c1=Q 52. Txc1 Txc1**. Het kwaad was geschied, maar Guy gaf niet op (tot soms zichtbare frustratie van Raf, want het middernachtuur was ondertussen reeds overschreden). Alle pionnen (op één na) gingen nog van het bord met **53. Pxa6 Tc4 54. Kg3 Txe4 55. Kf3 Txa4**, en wat over en weer geschuif om de witte koning af te snijden van de opmars van de b-pion met **56. Pc7 Ta5 57. Ke4 Ta1 58. Kd4 Tc1** was het stilaan duidelijk wie er aan het langste eind ging trekken. Opgave van Guy kwam er uiteindelijk na **59. Pd5 b5 60. Pc3 b4 61. Pa2 b3**.

Een prachtige overwinning van Raf op eerste reekshoofd Guy, waarmee hij nogmaals te kennen gaf aan de andere CK-deelnemers dat hij zeker een te duchten tegenstander is (al was iedereen daar wel stilaan van op de hoogte). Een week later wist hij ook tweede reekshoofd Wilfried op de knieën te krijgen, waardoor zijn plaatsje in de A-reeks van de terugronde stilaan verzekerd was. Een terugronde om naar uit te kijken!

Stijn

Toemaatje

Maar al te vaak, en ik pleit evenzeer schuldig, grijpen we naar computers en schaakprogramma's om ons te assisteren bij het analyseren van partijen of stellingen. Terecht, want waarom zouden we die brute rekenkracht die de menselijke capaciteiten vele malen overstijgt niet gebruiken als ze zo gemakkelijk voorhanden is?

Maar, zoals zo vaak met de nieuwste technologieën (artificiële intelligentie, om maar iets te noemen) is het oh zo belangrijk om kritisch en menselijk te blijven, en niet zomaar blindelings te vertrouwen op wat de computer je soms doet geloven. Bekijk bijvoorbeeld de stelling rechts.

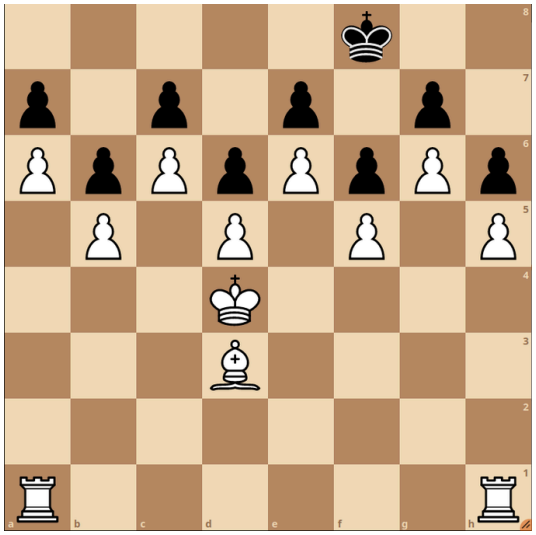

Stockfish 16 geeft deze stelling een evaluatie van +9 voor wit (kort door de bocht: zo goed als zeker gewonnen spel voor de speler met wit). Een ongenuanceerde score die vooral ingegeven wordt door het materiële voordeel van de witte stukken.

De enige manier waarop wit echter kan winnen (merk op dat de witte loper eigenlijk nutteloos is, want die wordt geblokkeerd door de eigen pionnen), is door een van de torens te offeren op de 5e rij, waarna de zwarte pionnenmuur afbrokkelt en er een pion kan doorbreken en promoveren tot een dame (of toren) met mat als gevolg (bijvoorbeeld `1. Ta5 bxa5 2. b6 cxb6 3. c7 Ke8 4. c8=Q#`).

Maar wie zegt dat zwart die toren móet nemen?! De koning kan namelijk zonder problemen over en weer blijven schuifelen op de achterste rij, en wit heeft geen enkele mogelijkheid om vooruitgang te boeken. Remise is de enige juiste uitkomst, ondanks die verpletterende evaluatie van +9 door de computer.

Moraal van het verhaal: (schaak)computers zijn niet altijd zo intelligent als we denken dat ze zijn, en kunnen alleszins niet zelf nadenken!

Stijn

CK ‘23-24 Heenronde

13 moedige deelnemers schreven zich bij het begin van het werkjaar in voor het clubkampioenschap editie 2023-2024. Een lastig aantal, want dat zijn er te veel om in 1 reeks met dubbele ronde te spelen, maar te weinig om in 2 min of meer gelijke reeksen in te delen. Tijdens de barbecue begin september werd er onder enkele aanwezigen gebrainstormd, en tussen worst en pint een ietwat experimentele competitieformule opgesteld waar iedereen zich in leek te kunnen vinden: een enkele heenronde in 1 reeks met alle spelers, en een terugronde in 2 halve reeksen (reeks A met de nummers 1 tem 6 van de heenronde en reeks B met nummers 7 tem 13) waarbij de partijen met omgekeerde kleuren tov de heenronde worden gespeeld. In reeks A speelt men om de titel van clubkampioen, in reeks B kan men promotie naar de hoogste reeks volgend seizoen afdwingen (onder voorbehoud van voldoende inschrijvingen om dan wel twee reeksen te kunnen vullen).

Die heenronde is nu afgelopen, wat een ideale gelegenheid is om kort even terug te blikken op de afgelopen maanden. Het was een drukke kalender, want iedereen diende 12 partijen te spelen voor de deadline van eind februari. Geen eenvoudige opdracht, aangezien men altijd wel te maken krijgt met ziektes, werkgerelateerde situaties of andere vormen van afwezigheden. Zo was er bijvoorbeeld Molleke die om gezondheidsredenen jammer genoeg forfait moest geven voor 5 van haar partijen. We wensen haar van harte een spoedig herstel, en hopen dat ze snel haar plaats achter onze schaakborden weer kan innemen om weer het beste van zichzelf te geven in de terugronde. Los daarvan werden alle partijen zonder grote problemen tijdig afgewerkt. Als toernooileider wil ik dan ook alle deelnemers oprecht bedanken voor het tijdig signaleren van (al dan niet) geplande afwezigheden en hun medewerking bij het inplannen van alle inhaalpartijen waardoor een vlot verloop van de heenronde gegarandeerd kon worden. Bedankt!

Guy Baete leidt, niet geheel onverwacht als eerste reekshoofd en regerend kampioen, het klassement na de heenronde met een mooie 10,5/12 en een voorsprong van 1,5 punt op de nummer twee, **Kristof Baelen**. Remise tegen tweede reekshoofd **Wilfried Gys** was waarschijnlijk enigzins ingecalculeerd door Guy, maar vooral het verlies tegen **Raf Windey** (zie elders in dit Schaakschild) zal mogelijks wel wat zijn aangekomen. Raf (bij zijn debuut in Schilde vorig jaar onmiddellijk de winnaar van de B-reeks) behaalde tot nu toe trouwens een toernooiprestatierating (TPR) van maar liefst 101 punten boven zijn eigen elo, wat duidt op een uitermate sterke prestatie! Verder vinden we ook **Jan Demarré** en **Arno Verheij** (terug van een jaartje weggeweest) terug in de hoogste regionen van de rangschikking en dus in de

RANK	NAAM	ELO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	SCORE	SBB	TPR
1	Baete, Guy	1854		1	0	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10,5 / 12	55	1922
2	Baelen, Kristof	1786	0		1	1	1	0	1	1	1	0,5	0,5	1	1	9 / 12	47,5	1785
3	Windey, Raf	1660	1	0		1	0,5	0,5	0,5	1	0	1	1	1	1	8,5 / 12	45	1761
4	Gys, Wilfried	1820	0,5	0	0		0,5	1	1	0,5	1	1	0,5	1F	1	8 / 12	37,5	1721
5	Demarré, Jan	1773	0	0	0,5	0,5		0	1	1	1	1	1	1F	1	8 / 12	33,75	1726
6	Verheij, Arno	1604	0	1	0,5	0	1		0	0,5	1	0,5	0,5	1	1	7 / 12	35,75	1664
7	Stoffelen, Ward	1496	0	0	0,5	0	0	1		0	1	1	0,5	1F	1	6 / 12	24	1613
8	Jacobs, Paul	1604	0	0	0	0,5	0	0,5	1		1	0	0,5	0,5	1	5 / 12	22,5	1550
9	Dockx, Michel	1481	0	0	1	0	0	0	0	0		1	1	1F	1	5 / 12	18	1548
10	Stoops, Leo	1695	0	0,5	0	0	0	0,5	0	1	0		0,5	1F	1	4,5 / 12	16,25	1498
11	Jacobs, Lucas	1563	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0,5	0,5	0	0,5		0	0,5	3,5 / 12	20,5	1453
12	Ganses, Molleke	1257	0	0	0	0F	0F	0	0F	0,5	0F	0F	1		0	1,5 / 12	6	1394
13	Van Eyken, Bob	1298	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1		1,5 / 12	3,25	1311

Plaatst zich voor de terugronde in reeks A
Plaatst zich voor de terugronde in reeks B

A-reeks van de terugronde. Aan hen om het vuur mee aan de schenen van Guy te leggen en onderling uit te maken wie we op het einde van het jaar mogen kronen tot clubkampioen.

Ook de B-reeks belooft nog spanning op te leveren, want met elk nog 6 partijen te spelen is daar zeker nog niets beslist. **Ward Stoffelen** leidt voorlopig die dans (met een TPR van 117 punten boven zijn eigen elo: zo mogelijk nog straffer dus dan Raf's prestatie), met een punt voorsprong op **Paul Jacobs** (met 4/4 een van de sterkhouders van onze uitstekend presterende Zilveren Torenploeg dit jaar) en **Michel Dockx** (de man van alles of niets: hij liet voorlopig nog geen enkele remise optekenen in dit kampioenschap, net zoals vorig seizoen trouwens). **Leo Stoops** had waarschijnlijk iets meer verwacht van dit kampioenschap als vijfde reekshoofd, maar zal er op gebrand zijn om zijn vormpeil op te krikken in het vervolg van dit schaakjaar. Voorzitter **Luc Jacobs** kijkt na 7 remises en 5 verliespartijen ongetwijfeld reikhalzend uit naar zijn eerste overwinning van het seizoen, en **Molleke Ganses** en **Bob Van Eyken** zullen er eveneens alles aan doen om het de tegenstanders niet makkelijk te maken in hun poging de laatste plaats in de rangschikking te ontlopen. Ook in deze reeks dus nog veel om naar uit te kijken als neutrale toeschouwer!

De kalender voor de terugronde werd intussen ook opgesteld, aan de deelnemers gecommuniceerd en op onze website geplaatst. Ook de standen in beide reeksen kunnen daar gevolgd worden. Veel succes, maar vooral veel schaakplezier, aan alle deelnemers in het vervolg van dit clubkampioenschap dat een interessante terugronde belooft te kennen!

Stijn